

Cutremurul de eri s'a
năpusit peste biserici —
omorând o biată bă-
trână evlavioasă —
peste școli — îngrozind
și răbind mici copilași —
dar nu s'a abătut asupra
nici unui tripou, dancing
sau casă de desfrăuri...

Templa trahunt

Regentului Gheor-
gan, viața noastră
inceput să-și agite
o ieșire spre ori-
zabile expansiunilor
să-și asigure o exis-
ță, sau în cazul cel
lea o formă scuza-
nelor.

În acest timp să
luri vehemente in-
presă — cu scopuri
cetim interviuri, a
tate a fost contestată;
anieri, făcute — se
echilibrarea Statului
u; să auzim aprecieri,
vorbe mari ca în
terdută.

făcut cu mult zgo-
scotând la iveală
origină obscură și
scule.

cu balele înveni-
ției și răutății, per-
lucrat pentru ridi-
neam, răbdător ca
îngăduitor, până la
și toate pentru ce?
blică, n'a folosit ca
ul n'a fost așiat pe
noase ale existenței
e, încă nu și-au că-
eo, tumultul nu s'a
il domnește încă...
elor popoare, peste
au încrustat urmele,
i fapte memorabile,
vie.

avut trecutul lor,
urii gloriei, sau cu
u al infamiei. Toate
în suflet fii cei mai
ându-i pentru binele
alunți când o parte
și-au făcut, datoris,
ulheosa trecându-i în
ari numai cuvântă.

lilică, nu este o viață
satisfăcut, cu principii
învărtite numai îm-
ocupărilor personale.
așa politică, implică
turi nesfârșite, cu idei
concepțiuni înalte, pre-
dență.

ntensența tuturor ex-
ieții individuale, con-
ru asigurarea socie-
varea speciei, stabi-
și drepturile, creiând
deapso. Fiindcă n'ar
sens această înche-
trativă, aceste pre-
ce, în a căuta mij-
vizare, în a face pro-
o unde natura primi-
ierit decât o ușoară
tul ar fi de domeniul
or iluzii deșarte.

nsă are în sine alt
di proveniența ei, a
vele naturii; iar pen-
ve nevoie să trăiască
ască îl trebuie dorul,
eții publice, pe lângă
care o dă exemplul,
r aleși din masa celor
d o construcție psi-
de cea banală.

și are capriciile ei,

căci atunci când te ridică și te
aruncă într'un mediu cu totul deo-
sebit de cel în care ai trăit până
a fi mare, te pervertește, eclipsă-
sându-ți memoria, te abrutizează,
făcându-te mitocan.

Și pentru ca cei cari au avut și
norocul și nefericirea, de-a fi ci-
neva, în viața publică să-și fortifice
nervii, exersându-și memoria prin
exemplele predecesorilor lor, din
orice națiune.

Să se gândească și la Iuliu Cesar
care-a murit ucis de pumnalul ce-
lui pe care-l numea fiu; să și aducă
aminte și de Aristide, și de Caton
și de Mecena, și de toți acei cari
și-au încununat viața, cu sacrifi-
carea intereselor personale, pentru
binele general și valorificarea ade-
vărului.

Mephistophel.

Inconsequențe

Edilitarii județului, înainte de-a
fi metamorphizați în actuala ipo-
stază, erau simpli cetățeni, cu ne-
cazurile și greutatea lor, plimbân-
du-și persoanele pe drumuri pie-
troase de țară, cu gropt și bălți
clocitoare de țânțari...

Iar când fatalitatea sau alt fac-
tor din această natură șagalnică,
căreia îi place să glumească pe
pe seama progenitorilor sale, le da
desamăgirea unei băi de nomol
vulgar, se auzeau exclamații de în-
dignare elegiacă, adresate tuturor
celor puși spre paza și menținerea
promisiunilor făcute în timpul când
egalitatea era declarată și pentru
căfel... promițând că atunci când
aceiași natură ironică le va da
și lor o baghetă încărcată cu fluid
politic — autorizat — săndrepte
răul, creiând în viața publică o
„Republică Platoniană”.

Natura îngăduitoare, în veșnica
ei primentre, și-a pus mantila
puterii, ca o încercare a fermității
caracterului și peste cel ce odată
erau pigmei ca noi toți, învâstân-
du-i cu forța creiatoare, cu puterea,
râvnită altă dată.

Dar... capriciul nesățios al vremii
și pervertirea vieții, l-a făcut și pe
ei să se scalde în același apă a
făgăduelilor neimplinite, lăsând
uitate satele cu oamenii simpli, ca
să-și ducă viața în același obscu-
ritate infernală, de animale pre-
istorice... aruncând îndolența, cu
aerul magnaților feudali și mpinte-
nași, uitând că tempora mutantur
și... noi cu ele.

S'au învățat toți cu promisiunile
încât azi stau sceptici în fața lor,
chiar și cel mai înfocați apărători
de altă dată. Căci la ce-ar mai
crede, celace a trecut în domeniul
fanteziei sau al obiceiului zilnic?!

Un fapt cert însă este că celace
a fost nu va mai fi, nici nu se va
mai repeta; conștiința dreptului
individual și colectiv, s'a conturat
distinct arătând flecăruia drumul
și abuzul, — dacă a fost —
și va avea locul său... în crema-
toriul public. Luculus

Ungurii ne-au mutat granița

În ziua de 24 Oct. o patrulă de grăniceri români, în
zona satului Dara, Jud. Satu-Mare, a surprins pe un ce-
tățean ungar pe teritoriul românesc arând pământul
nostru pe o fâșie adâncă de 2 metri în interiorul țării
noastre și pe o lungime de 26 metri paralel cu granița.

La somațiunile verbale ale patrulei, individul care a
arat hotarul dintre noi și Ungaria, a luat-o la fugă di-
spărând pe teritoriul ungar. Grănicerii au confiscat plu-
gul și cei doi boi, rămași pe pământul românesc.

Credem că, cu ocazia acestui nou exemplu de atitu-
dine larăși provocatoare ce ni-l dau vecinii noștri încori-
gibili, se vor hotări și autoritățile noastre superioare să
treacă la alte maniere, cari să determine odată pe cel ce
încalcă tratatele, frontierele și pământurile ce nu le aparțin,
să se cumintească odată?

Fapta săvârșită pe hotarul din dreptul satului Dara,
trebuie să primească sancțiuni exemplare și totodată
se impun satisfacțiuni cum nu se poate mai onorabile
pentru noi.

Pământul arat de îndrășnețul cetățean ungar, este
moșie strămoșească îmbibată cu mult sânge românesc
și dacă, după repetate acte de nemaipomenită obrăznicie,
comise dealungul graniței noastre cu dâșii, nici acum
nu vor fi puși la locul lor, ungurii, vor deveni și mai
impertinenți, constatând că au deaface cu niște indivizi
cari putem tolera și asemenea grosolane ligniri ale dem-
nității și suveranității noastre de stat.

ZIUA ȘEAPTEA

Deșărtăciunea deșărtă-
ciunilor, toate sunt de-
șărtăciuni. Ecclesiastul.

Așa grăit-a Solomon, cel mai stră-
lucit și înțelept rege al timpurilor
trecute; strălucit prin bogăție, înfe-
lept prin experiență și învățătură;
mare prin suflet și atât de bogat
încât nimic nu-i era neîngădui.

Tremurau, prosternându-i-se la
picioare, toți, cântând imnul glo-
riei celui neînvins; celui ce nicio-
dată nu știuse ce-i mizeria, frigul,
joamea și durerea prozaică a zilei.

Frumosul îi era slujitor, spunând
pe coardele harfelor, povestea ome-
nirii, cu zbuciumul ei înfrigurat, cu
luptele pentru cuceriri, cântând în
sunele gingașe, pasiunile și dorinți
nedefinite; săltând în cântece vo-
ioase, bucurându-se de izbâzni,
întristându-se în fața durerii, re-
voltându-se pentru nedreptăți...

În fața timpului, însă care nemi-
cește totul, în fața morții, care în-
chide viața în celulele necunoscutu-
lui, toate erau de prisos, toate erau
deșărtăciuni. Nici puterea, nici
bogăția, nici conștiința că e cel
mai mare, cele mai venerat dintre
toți stăpânitorii, nu puteau să-l facă
etern, nemuritor.

Bătrânețea cu necazurile ei, cu
înțelegerea dureroasă că forța fi-
zică, numai poate răsturna obsta-
colele vieții, coboară în suflet în-
țelepțirea cea de pe urmă, ară-
tându-și că toate eforturile sunt za-
darnice, că toate podoabele putre-
zesc, că ura pentru alții, se întoarce
către tine, să te chinuească cu re-
mușcăriile ei să-și facă macine puterile.

Și-atunci începe să se desfășoare

în față, viața trecută, trăită așa cum
te-au îndemnat împrejurările, patii-
mile și poftetele nesățioase.

Filmul se desfășoară mai departe,
oglundindu-ți faptele, cu cari ai vio-
lat natura, prin miile lor de sub-
straturi, prin absurdul și efemerita-
tea lor. Și vezi atunci, în pragul
declinului, cum toate au fost za-
darnice, cum toată lupta ta de pre-
dominare, n'a fost decât un castel
de nisip, spulberat de vânt...

O iluzie, o înșelăciune de vis șă-
galnic, mincinos și rău, dat ție de
egoismul tău feroce, ce te-ândem-
nat de multe ori să fii domn fără
să meriți, sacrificând pe altul în
folosul tău; excrocând, minșind,
calomniind, făcând chiar crime...

Și totul pentru ce? pentru că să te
vezi în cele din urmă, că ai rămas
tot vierme, neadăogând nimic, nici
ție nici altora, fiindcă viața ta în
fața misterului de nepătruns al
existenței, a rămas fără nimeni,
fără nimic, din cele ce le-ai cre-
zut totul, atunci când fi-au mulțumit
senzațiile trecătoare — rămânând
doar cu tine însuși, pentru a te'nfă-
țișa judecății Celui ce ți-a dat ta-
lantul spre folosință.

Iar ca martori îți vor servi și în
urma ta și acolo unde vei merge,
numai faptele cele bune, săvârșite
pentru binele obștesc și-al celor
mai slabi ca tine. Toate cele făp-
tuite numai pentru mulțumirea ta
vremelnică, au fost deșărtăciuni,
nefolosind nici vieții, nici progre-
sului.

Învățați dar a iubi binele, adu-
cându-vă aminte că umbră și vis
sunteți.

ION GLIE

Din alte ziare

Cetim în „Neamul Românesc” frumosul articol al D-lui Nicolae Iorga:

Un loc pentru Regina Maria

Fiindcă, prin alții măcar și în altă formă decât aceia a mult discutatului „interview”, Regina Maria a vorbit, coborîndu-se între noi, îmi poate fi permis a-mi rosti și eu o părere asupra locului pe care am uitat să-l deschidem, frumos și larg, pentru aceia care nu e numai văduva regelui Ferdinand, ci a fost inspiratoarea celei mai mari fapte din scurta lui Domnie.

O regină nu poate ști ce e în fundul sufletului acelora cari cred că pot găsi la ea un sprijin și-și rezervă tot folosul, lăsîndu-i, cu o complectă lipsă de cavalerism, toate desagrementele. Ea nu poate pătrunde prin meșteșugita mreajă a dibacilor actori cari joacă în comedia politică. Și tot așa nimeni nu o poate vedea lucrînd la birou ca regentul jurisconsult asupra proiectelor de legi curente.

Dar oricine, și o regină, când a făcut o faptă, are dreptul de a o păzi.

Oricînd opera războiului ar fi atacată, Regina Maria poate, trebuie să vorbească. Gestul ei trebuie să înlăture pe trădătorii de cari parti dele noastre din nenorocire, nu se pot lipsi. Memoria sacră e încredințată întregă aceleia care nu-i poate permite profanarea.

Acesta e locul pentru regina Maria. E singurul — și e așa de mare și de frumos!

CUM E VREMEA?

CÂND VA FI FRIG?

Un fenomen meteorologic într'adevăr excepțional se înregistrează acum pe tot globul.

E vorba nu de o simplă anomalie a vremii, datorită capriciilor petelor solare, ci pur și simplu de o schimbare generală a cliimei, care pune în urmărie pe meteorologi.

În țara noastră descărcările electrice au loc numai vara.

Tună uneori în Aprilie, ceea ce nu e de mirare, deoarece zilele sunt mai lungi ca nopțile, radiațiunea solară e puternică și dela miazăzi ne vin valuri de aer cald, cum a fost bunăoară anul acesta valul de căldură tropicală de 1 Mai.

Faptul însă că au avut loc descărcări electrice la 27 Octombrie, aproape 40 de zile după Equinoxul de toamnă, e un fenomen extrem de rar, cum se poate vedea poate o singură dată într'o viață de om.

Descărcările electrice au avut loc mai întâi în Banat, unde a fost un cutremur violent în cursul acestei luni.

Fenomenele sismice și consecințele lor

Regiunea Mendoza (Argentina) a fost bătuită de un uragan în aceleași localități distruse astă vară de cutremur.

E probabil că cele 3 părți din interiorul Pământului: litosfera, pirosfera și barisfera ar forma un condensator electric care s'ar încălzi și descărca în anumite regiuni ale globului, la anumite intervale, provocând cutremure de pământ, erupții vulcanice și fenomene meteorologice normale.

Toate aceste fenomene laolaltă se datoresc petelor solare care radiază prea multă energie electromagnetică, Condensatorul terestru n'o poate înmagazina și în consecință au loc fenomenele sismice și consecințele lor.

Aproape nu e zi să nu se cutremure pământul or să nu erupă vreun vulcan.

Aparatele seismografice înregistrează incontinuu microseisme, adică vibrațiuni neîntrerupte ale scoarței pămîntești.

Bate Crivățul

Deși a fulgerat și tunat totuși iarna intenționează să se apropie cu pași repezi.

În nordul Europei iarna e acum avansată, termometrul a scăzut pe

alocuri până la -8 gr. C. în regiunea Sarinskaja (nord-estul Rusiei) și viscolește mereu.

Iarna a început să coboare și în centrul Europei. În sudul Bavariei termometrul scade noaptea sub zero grade și ninge mereu.

Putem dar să ne așteptăm și noi la o scădere simțitoare de temperatură în regiunea de N. a țării.

Timpul probabil

Cerul va fi variabil, cu tendință de înseninare în partea de W, poate și la S.

Temperatura în scădere în toată țara, în deosebi la N și E.

Presiunea atmosferică în ușoară creștere. Procentajul higrometric în scădere.

Vânt dela N și N E (Crivățul).

Vizitați marele și elegantul

Salon de încălzăminte al d-lui

Alexandru Aron

Oradea, B-dul Reg Ferdinand 2. (Edificiul „Bazar” colț Str. Priiul Carol)

Lucrează după modelele cele mai noi: încălzăminte fină și durabilă pt. doamne bărbați și copii cu prețuri de reclamă.

Rânduri de Toamnă

lubito!... Mi-e sufletul ca o pasăre speriată de tristețea toamnei, închisă într'o colivie cu zăbrele de presentimente dureroase! Uite'l cum se sbate de moarte nu cumva tristețea să-și înfigă și mai adânc ghiarele într'insul!...

Prinde'l tu cu mîinile tale parfumate... liniștește-l cu glasul tău fermecat și apoi dă-i drumul în țara dragostei tale, unde chiar în mijlocul ernel e tot primăvară!...

lubito!... Mi-e dragostea ca un flașnetar bătrân abătut și sdrențuit, care în toată toamnei își cântă la fieceare colț de stradă într'un orășel de provincie, același banală și stupidă romanță, cu aceleași game lamentabile de stridente și răgușite!

Tu însă îndură-te de bietul flașnetar dărîndu-l cu'n zâmbet de bunătațe și se va grăbi să-ți ureze tot norocul și toată fericirea c'o

planetă verde

Toată vara stea, frunzelor să cânte înfloririlor zărilor senine, dincolo de lună, dincolo de stele noastre nu mai... Zărite se... mai încălzește, și frunzele s'au...

lubito!... Adun frunzele îngălbenite toamnei! Adun frunzele ce cad pe întreg pământ, frunză e o pădure, fiecare frunză e frumosul, pierdut, gosclea mea care că nicio dată nu... Adun iubito sufletul!...

TEATRUL ASOCIAȚIEI „VESTUL ROMÂNIEI”

Deschiderea stagiunii 1929

Sâmbătă 2 Noembrie 1929 orele 8 1/2

1. Cuvînt de deschidere, rostit de dl. directorul Teatrului.
2. Prolog de dl. George A. Petre spus de dl. Frunză.

Aripi Frânte

dramă istorică în 3 acte, în versuri de

Duminecă 3 Noembrie 1929 orele 4 d. a. p.

în MATINEU

ARIPI FRÂNTE

dramă istorică în 3 acte, în versuri, de

Duminecă 3 Noembrie 1929 orele 8 1/2 se va juca pentru prima oară

ANUȚA

comedie în 3 acte de Lucreția Pe

ACCESORII, CAUCIUCURI

și orice fel de piese de automobile

se găsesc de vânzare cu prețurile cele mai convenabile la

ANDRISKA SI ROZENBAUM

Garajul
Telefon 209

ORADEA

Magazinul
Telefon 970

➔ Benzina și uleiuri! ➔

În curînd va rula Gospodarițura „Carlea Ro de d. prof. I. S al 10-lea an de rată ontologie anii este aștept turarilor de la orașe.

Cețiți și răs

„EC

organ d

Pe un at

Pe șase

Pentru an

cofenele 9

În streină

și rei

general al Asociațiunii Învățătorilor din Bihor

Oct. Asociațiunea Bihor a ținut în nărtie Oradea, a care are loc în

ul președintelui

chide la orele 10 președinția d-lui — director școlar — are rostește o în-e evidențind rolul lui în dezvoltarea area sufletească a care s'a ridicat de sânge și oa-a munca depusă forite, e necesar ătorilor de-aici să lalte societăți si-pentru afirmarea le obștesc. i mare garanție a nca învățătorului națiunei, — pe ză, — anunță că ăterea lui din po-eialoare a atător e în sânul corpu-ând astfel națiunei care trebuie să-l atelor. itori cari iau parte m și autoritățile, lauze furtunoase, cesteia, ideia fru-enunțată de d-l inată să distrugă n care se zbate l și responsabil

discursului în care ramul de luptă în r, salută și mul-reprezentanților au-e, prin cuvinte

e inspectorului

d-l inspector Șef Augustin Cosma, limea reprezentă rii spre bine și esul nu pornește impulsivitatea su-Deci învățătorimea a misiunea de lu-u-se cu faple, sti-lea către națiune.

vântul

sericeii orlodoxe Bisericii orto-Arhiereul Andrei e în numele bise-cuvântare, făcând scoală și Biserica, e aceste două in-Neamului Româ-biserica în trecutul a și același insti-de și acum să nu rolul lor este a-ufletului omenesc.

Al celei unite

pp, canonic dela catolică, arată ce eia națională, cărbilile din Blaj, de it cărțurari și na-Maior, Klein, Ci-

Al Armatei

alei a vorbit d-l arătând marea leului, în formarea lui de mâine, pus de care trebuie

să fie conștient, precum și jertfele dascălilor pe câmpul de luptă, a-duse pentru îndeplinirea idealului național.

Cuvântarea președintelui profesorilor secundari

D-l profesor Atanasie Mavrodin, președintele asociațiunii profesorilor secundari din Oradea, arată prin expresiuni plastice și frumoase, rolul dublu — *cultural* și apoi *profesional* — al învățătorului Român, cu drept cuvânt numit: *Apostolul neamului*.

Dar acești apostoli, măguliți la orice ocazie, când li se cere sacrificiul, sunt uitați atunci când au dreptul la recompense, și acest procedeu detestabil, e datorit felului în care se face politica azi.

Manifestație de simpatie făcută de învățătorime fostului inspector școlar Gh. Bota

D-l Gheorghe Bota, fost inspector șef, când ia cuvântul, este primit cu aplauze frenetice, d-sa bucurându-se de o simpatie sinceră din partea învățătorime de aici, pe care a știut să și-o atragă prin noblețea purtării și imparțialitatea clasică, pe vremea când eră inspector și în calitate de profesor al șc. normale.

Face apel la caracterul învățătorilor, cerându-le să se ocupe intens de desfășurarea ogorului suflesc, dat lor spre cultivare, cu *sinceritate, muncă reală și cinstită*.

Cuvântarea d-lui Pompiliu Dan

Inspectorul școlar primar, D-l Dan Pompiliu, îndeamnă învățătorimea la îndeplinirea datoriei, cultivând sufletul și conștiința națională, în aceste regiuni, unde se simte încă, — după 11 ani de unire — efectul culturii ungureșii.

Darea de seamă a asociației

Se citește de către secretarul general al asociațiunii, darea de seamă a muncii depusă în anul trecut, de către secția Bihor, din care se relevă eforturile făcute de secțiune pentru propagarea culturii și construcția unui cămin al învățătorilor, clădit din obolul lor.

Se arată activitatea depusă de subsecțiile asociațiunii Bihorene din: *Oradea, Aleșd, Bratca, Beiuș, Beliu, Ceica, Marghita, Salonta, Sălărd, Tileagd, Tinca și Vașcău*, dovedindu-se din rapoarte, munca depusă pe teren cultural și profesoral, cu toate greutățile materiale, puse în calea propagandei

Ședința de după amiază

Cuvântarea d-lui Gh. Vornicu

În ședința de după amiază, d-l Gh. Vornicu, directorul gimnaziului „Iosif Vulcan” expune rolul „Casei Naționale” de curând înființată în Oradea, al cărui scop este cimentarea legăturilor între intelectualii români, din aceste ținuturi, ca toți, umăr lângă umăr, să desăvârșească unitatea națională, nu numai din punct de vedere *teritorial, ci și sufletesc și moral*. De aceea este imperios necesar și activitatea învățătorilor în cadrul „Casei Naționale”.

Președintele asociațiunii D-l Bărbulescu, face propuneri de a se însuși și asociațiunea învățătorilor ca membră fondatoare a „Casei Naționale” propunere primită cu unanimitate.

S'a discutat în urmă, despre continuarea lucrărilor la imobilul „Casa Învățătorilor” destinată a fi căminul dascălilor săraci și bătrâni, și ca internat pentru copiii învățătorilor, cari ar urma școala în Oradea.

Pentru ca imobilul să poată fi terminal învățătorii toți, s'au oferit să dea din salariul lunar 1%, spre a se putea forma fondul necesar continuării lucrărilor.

Alegerea noului comitet

S'a ales cu unanimitate și noul comitet al Asociațiunii compus din următorii: *Președinte* D-l Ion Bărbulescu; *vice-președinți* D-nii Cătona și Const. Bunea.

Membrii: D-na Ecaterina Dan, D-nii Const. Atanasie, Mihail Ciughita, Alex. Diamandy, Gavril Marcu. *Casier:* A. P. Nicu. *Cenzori:* Alex. Riza, Gh. Bordașiu, Ilie Theodor; *Supleanți:* Ilie Pop, Alex. Sala, Ioan Lucaci.

Secretari: V. Ciordaș și Alex. Marinescu.

După ce s'a făcut alegerea comitetului și comunicările în chestiunile relei realizări și felul de a se achita chitanțele; metodele de urmat în chestiuni de detașări, numiri, comitete școlare etc., congresul a luat sfârșit. *Red.*

D. Virgil Madgearu va alcătui bugetul

Luni dimineața d. Virgil Madgearu ministrul de industrie și comerț s'a prezentat la ministerul de finanțe în fruntea căruia a fost numit interimar.

D-sa a convocat la orele 11 în cabinetul d-sale pe toți funcționarii superiori unde, după recomandările de rigoare, a ținut o cuvântare, în care a cerut tuturor directorilor concursul acestora pentru pregătirea bugetului.

Viu în fruntea acestui minister — le-a spus d-sa — ca interimar cu însărcinarea de a pregăti bugetul pe 1930. Și pentru aceasta cer concursul dv.

Acest buget este primul după stabilizare și cel mai greu de după războiu.

Se cere pentru întocmirea lui sârguință și rapiditate. Avem cinci săptămâni înaintea noastră pentru aceasta.

Vizitați magazinul

LUCA P. NICULESCU

SUCCESOR

THOMA IVANOVICI

Bdul Regelor Ferdinand No. 11, Oradea

Sosindu-ne un mare transport de mărfuri, am pus în vânzare:

Molino	dela 28 lei mtr.
Șifon pentru albituri	32
Karton (Stambă)	38
Barchet	40
Zefir pentru cămăși	48
Pături groase petru internate	400 buc.
Plăpumi	600
Pânză pentru cearceafuri de pal 140 cm. lățime	110 mtr.
Pânză pentru cearceafuri de plăpumi 160, 180 și 200 cm. lățime	150
Teniss-flanel (Finet)	35
Stofe bărbătești de lână	300

Deasemeni și celelalte articole se vând cu prețuri extrem de reduse.

Pensionarea funcționarilor publici

Secretarii generali ai ministerelor au continuat Joi după amiază la sediul consiliului de miniștri sub președinția d-lui I. Logoșianu subsecretar de Stat, lucrările pentru încadrarea și pensionarea funcționarilor publici.

După lungi discuțiuni cari s'au făcut în jurul pensionării funcționarilor s'a stabilit în principiu următoarele:

Guvernul va putea pensiona pe toți acei funcționari cari au implinit limita de vârstă sau anii de pensie, exceptând magistratura armata, corpul didactic (nu-

mai acel cari în mod efectiv predau cursuri) și clerul.

În cazul când la unele departamente ar exista funcționari cari pentru bunul mers al serviciului ar trebui menținuți în serviciu, ei vor putea fi menținuți în serviciu, fiind retribuiți cu un salariu care trebuie să fie echivalent, peste pensie, cu acela care îl aveau în momentul când au fost pensionați. Toată această problemă va fi discutată pe larg de către consiliul de miniștri, care se va ține Luni, când urmează să fie ratificate lucrările făcute de comisia secretarilor generali.

Ce este cu bursa Oradiei?

A luat ea ființă sau întemeierea unei burse la Oradea a rămas încă o problemă a viitorului?

— De vorbă cu d. dr. Camil Manuilă secretarul Camerei de industrie și comerț —

Unele ziare colportează și astăzi cu mult fast „înființarea bursei la Oradea”, dând-o ca fapt împlinit. Realitatea stând altfel, întrucât, potrivit dispozițiilor legii burselor, o asemenea instituție nu poate lua ființă decât numai prin o acțiune a Camerei de industrie și comerț în baza autorizației Ministerului, ceea ce încă nu s'a produs, după cât eram și suntem acum precis informați; ne-am adresat d-lui dr. Camil Manuilă, secretarul Camerei de industrie și comerț, rugându-l, să binevoiască a sta de vorbă — la gazetă — pentru ca prin lămuririle ce ni le va da, să edificăm complet și în mod autorizat pe cetățenii noștri și nu cum au făcut alte organe de publicitate, chiar și unele românești, cari fie din graba mare pusă în serviciul cititorilor lor, fie că nu au pătruns cum trebuie problema, prin cele debitate, în loc să servească publicul, l-au indus în eroare.

Spre a dovedi temeinic aceste precizuni ale noastre, vom reproduce exact declarațiile făcute în jurul acestei chestiuni, cu prilejul convorbirei, de către cel interviuat.

Ce ne-a declarat d. dr. Camil Manuilă

„Este o deosebire între asociația bursei și între bursă, propriu zis. Legea d-lui Magearu, prevede, că, pe lângă fiecare bursă existentă, urmează să se înființeze o asociațiune a bursei. Și e firesc să fie așa, pentru că asociația bursei nu este altceva decât un corp format din comercianți, cari se ocupă cu afaceri potrivite a fi negociate la bursă. În astfel de asociațiuni sunt grupate în streinătate toate ramurile de comerț cari dau activitate unei burse.

„Până în momentul de față, în România s'a cunoscut ca organizațiuni de branșe ale comercianților, asociațiuni comune cum, sunt în Vechiul Regat: „Sfatul Negustoresc”, în Ardeal: „Hala comercială din Oradea” și „Asoc. comercianților din Arad”, la Timișoara: „Lloyd-ul” etc. cari au întrunit în sânul lor comercianți de toate categoriile. Evident, că, aceste organizațiuni, în starea lor actuală, nu puteau servi ca bază a unei burse, în care, nu se negociază decât anumite afaceri comerciale, cari prin natura lor se pretează la traficul de bursă.

S'au interpretat greșit dispozițiunile legii burselor?

„Dispozițiunea legii burselor — a continuat interlocutorul nostru — cu privire la înființarea asociațiilor bursei, a intenționat, deci, înzestrarea orașelor, a căror viață economică desvoltată, justifică prezența unei burse, cu organele necesare înființării acestora.

„Această dispoziție a legii, a fost greșit interpretată de către cei cori, în săptămâna trecută, intrunindu-se la Camera de Comerț, au

declarat înființarea Bursei din Oradea.

„Ceea ce a trebuit și putea să ia ființă, era prin urmare: asociațiunea numită a bursei și nu bursa însăși.

Înființarea bursei este precis condiționată de lege și de alte cerințe ce trebuiesc satisfăcute

„Înființarea bursei este în funcțiune de o serie de condițiuni prevăzute de menționata lege. Înființării bursei, trebuie să-i premerge în primul rând o analizare minuțioasă a vieții economice a orașului nostru și numai dela rezultatul acestei analize vor depinde măsurile ce urmează să se ia în vederea întemeierii bursei.

„Până când rezultatul acestei analize nu va fi cunoscut, orice s'ar face în această direcțiune, va fi considerată drept o acțiune personală sau un deziderat de orice alt ordin, nu, însă, un verdict, ce ar putea suporta răspunderile pe cari le comportă seriozitatea problemei.

„Criteriu activității unei burse, trebuie să fie justificat de un număr suficient de negocieri comerciale proprii comerțului de bursă. Cari sunt aceste afaceri? Este de notorietate publică, cum că, numai acele afaceri se pot preta la comerțul de bursă, al căror obiect sunt mărfuri fungibile (adică mărfuri înzestrate cu anumit caracter, cari asigură în mod constant calitatea și valoarea mărfii). Ori pentru a avea o cantitate de astfel de mărfuri, se cere în primul rând o

reglementare a producției și o organizare minuțioasă a comerțului.

„În lipsa acestor 2 condițiuni esențiale, o bursă este și va rămâne a o ficțiune.

Despre Camera arbitrală

Totuși, o justificare a înființării unei burse în orașul nostru ar exista și aceasta este tocmai aceea care pare a îngrijora atât de mult pe avocații noștri.

„Legea mai prevede, că, pe lângă fiecare bursă existentă, urmează să se înființeze și o cameră arbitrală, chemată să judece diferendele de bursă. Nici vorbă, că, existând o astfel de cameră, nimic nu împiedică pentru ca ea să fie sesizată și în alte litigii, provenite din orice alte ramuri ale vieții noastre economice.

„Cunoscută fiind procedura camerelor arbitrale, e ușor de prevăzut, că, în scurt timp, ele, prin activitatea lor ar reuși să decongestioneze organele noastre judecătorești, ale căror procedură greoaie și de lungă durată, datorită tocmai din pricina aglomării de procese, aduce un grav prejudiciu intereselor economice.

„Rămâne să se discute, dacă această justificare este suficientă pentru ca singură să servească drept bază la înființarea unei burse.”

Deci, din cele expuse de d. dr. Camil Manuilă, reese clar, că, mult trâmbițata bursă încă nu există și că înființarea ei este încă o problemă a viitorului.

Dircis

ȘTIRI ȘI FAPTE

„Ecoul” trecând la organizare continuă și concretă, ne găsim astăzi în plăcuta situație a anunța: că, în urma angajamentelor făcute, având redactori speciali în localitate, cu începere dela numărul viitor, ne vom ocupa pe larg și în mod permanent și de viața Aradului și cea a Sătmăruului. Totodată, atelierele tipografice unde apărem, reușind și decongestionarea literă, ne reluăm vechea apariție, de Sâmbătă seara.

Cu acest prilej, mai dăm cititorilor noștri dragi, — iubiți de noi și respectați cu aceiași căldură cu care și dânsii au îndrăgit și susținut chiar în vremurile de criză cumplită acest organ de opinie românească, dârje și corectă, — o nouă știre îmbucurătoare:

Cu începere dela 1 Ianuarie 1930 „Ecoul” va reapărea zilnic, organizat în condițiuni cu totul solide, pentru a fi un perfect ecou al opiniei publice din această regiune a țării, cu un serviciu de reportaj ideal.

„Ecoul” va rămânea și atunci un organ absolut independent și stărușă neadormită a intereselor românești.

Experiența a patru ani de existență, ne-a condus la convingerea că poate trăi un ziar românesc și pe aceste plaiuri prin el însăși, dacă bine înțeles, nu i se pun piedici de către o anumită oculoasă, dușmană a adevărului; dar, pentru a face inofensive antenele acelei „oculoasă”, ne vom îngriji la timp, luând măsurile cuvenite pentru a para orice urgie.

Față de numeroase reclamațiuni primite la direcțiunea generală c. f. r. s'a trimis o circulară tuturor casierilor din gări, punându-li-se în vedere că sunt obligați să emită bilete la orice stație ce li se solicită. Dacă eventual casierul n'are bilete de carton, va elibera bilete bianco.

Șefii de stații sunt făcuți direct răspunzători de nerespectarea dispozițiilor de mai sus, iar casierii culpabili vor fi aspru pedepsiți.

Permisele de circulație cu plată pentru personalul serviciului de informație al Marelui stat major sunt valabile până la 31 Dec. a. c.

De câțiva
delul juri
serie de
tot ceea
slituit în
Se disc
comitete,
de lupă,
dința de
tenții, de
pare rău,
s'ar fi nă

Câteodă
mult: o că
locuirea
mai mult
organiza
conformit
veleitățile

Așa că
de 5 ani,
acestor
însă a vi
cei ce le
un factor
unui Stat

Și nu
fiindcă
credință,
chinată
forul ul
mici ca
acolo de
nile. Au
gloat bu
statute și
perspect

Așa că
congrese
binelui g
necesară
vremi,
promisiu
aleși ca
contactul
jiunile

Altfel,
o parodi
doar pen
buscaji,
gului și

Comis
în sedin
a făcut
aplicare

Legea
I scutin
terenuril
fărăneas
a lotulu
această
de strict

lor —
renurile
de teren
acelea
giune de
concesio
lor mai
lului și

Taxe
de impo
29 din
coală p
dic sau
asemeni
Ceren

tegoria
regulei
Cetiji